



Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.086

**Inventaris van het archief van H. van Hemert tot
Dingshof [levensjaren 1879-1972], (1864) 1906-1972**

Versie: 28-03-2022

J.A.A. Bervoets

Nationaal Archief, Den Haag 1977

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
De verwerving van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
I. Stukken betreffende zijn commando van de Nederlandse gezantschapswacht in Peking van 1913 tot 1920.....	11
A. "Mededelingen" en bijlagen.....	11
B. Stukken, verzameld en opgemaakt tijdens zijn commando.....	12
C. Nagekomen stukken.....	13
II. Overige stukken.....	14
III. AANVULLING 1989.....	15
Bijlagen.....	17
Index op personen en zaken.....	17

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Familiearchief Van Hemert tot Dingshof

Periodisering:

archiefvorming: 1906-1972

oudste stuk - jongste stuk: 1864-1972

Archiefbloknummer:

C25072

Omvang:

651 inventarisnummer(s) 8,50 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale, geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Haro, baron van Hemert tot Dingshof (1879-1972)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Haro, baron van Hemert tot Dingshof (1879-1972) volgde een loopbaan bij de marine. In China was hij belast met de bescherming van het Nederlandse gezantschap, en later in Nederlandsch-Indië met het commando over de marinekazerne Goeboeng. Hierna werd hij instructeur, maar trad opnieuw in dienst als commandant van een door hemzelf geformeerd marinebataljon dat hij aanvoerde in gevechtshandelingen tegen Duitsland in mei 1940. Het archief bevat vooral stukken betreffende zijn commando van de Nederlandse gezantschapswacht in Peking van 1913 tot 1920.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Familiearchief Van Hemert tot Dingshof, nummer toegang 2.21.086, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Hemert tot Dingshof, Van, 2.21.086, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Haro, baron van Hemert tot Dingshof, werd op 12 mei 1879 in Assen geboren als zoon van Coenraad Jan van Hemert tot Dingshof en Anna Adriana Reinira Hendrika van der Wijck. Hij begon een loopbaan bij de marine als adelborst 3e klasse op 1 september 1896¹, en werd op 21 september 1900 tot 2e luitenant der Mariniers benoemd. Nog tijdens zijn dienst in Nederland, op 21 september 1904, volgde zijn bevordering tot 1e luitenant; daarna volgde een periode in Nederlands-Indië van 1905 tot 1908, waarin hij de expeditie naar Bali in 1906 meemaakte.

Na zijn terugkeer in Nederland werd hij ingedeeld in Rotterdam, waar hij onder meer belast was met de instructie van recruten bij de opleiding van de afdeling mariniers. Op 31 mei 1913 vertrok hij met het stoomschip "Ophir" naar Nederlands-Indië, vanwaar hij vanaf 14 augustus 1913 belast was met het commando van de Nederlandse gezantschapswacht in Peking. Kort daarop volgde zijn bevordering tot kapitein.

Zijn taak was de activering van een militaire beschermingswacht van het Nederlandse gezantschap, dat met de gezantschappen van andere mogendheden in een speciale wijk in Peking was ondergebracht. Toen in 1914 de Eerste Wereldoorlog uitbrak, was Van Hemert ook verantwoordelijk voor de bescherming van de Duitse gezantschapsgebouwen, sedert de oorlogsverklaring van de Chinese republiek aan de Centralen, ook voor die van Oostenrijk tot het tekenen van de wapenstilstand in 1918.

Van Hemert nam zijn taak serieus op en wist van zijn wacht een verdedigingseenheid te maken, die opgewassen was tegen bedreiging van de gebouwen door interne onlusten in China. Dit bleek, toen de gezantschappen onder vuur werden genomen tijdens een poging van Chang Hsüing om door een staatsgreep het gezag van de Mandsjoe-keizers te herstellen. Chang vluchtte naar de Nederlandse ambassade en werd onder bewaking van de gezantschapswacht gesteld.

Op 15 maart 1920 werd Van Hemert tot Dingshof van het commando van de wacht ontheven. Hij keerde terug naar Nederland, waar hij in 1924 eerste officier der mariniers in Rotterdam werd. Op 9 juni 1927 vertrok hij opnieuw naar Nederlands-Indië, waar hem het commando over de marinekazerne Goeboeng werd opgedragen. Op 14 april 1931 keerde hij, inmiddels luitenant-kolonel geworden, naar Nederland terug, waar hij op 31 mei 1931 eervol uit de zeedienst werd ontslagen.

Zijn loopbaan liep hiermee niet ten einde: vanaf 1934 sloot hij zich bij de marine-reserve aan, waardoor hij vooral betrokken werd bij de opleiding van marine-officieren: hij gaf wintercursussen aan officieren van de mars en gaf leiding aan oefeningen. Ook was hij militair lid van het ambtenarengerecht in Den Haag.

Op 25 juni 1936 trad hij opnieuw in actieve dienst als commandant van een door hemzelf geformeerd marinebataljon in Vlissingen. Op zijn 61e verjaardag commandeerde hij dit bataljon tijdens gevechtshandelingen tegen Duitsland: de dag tevoren, op 10 mei 1940, brak voor Nederland de Tweede Wereldoorlog uit. Bij Koninklijk Besluit van 29 maart 1946, nr. 90, werd hij eervol van de dienst ontheven en gepensioneerd in de rang van kolonel. Bij gelegenheid van het 290-jarig bestaan van het corps mariniers werd hij op 5 december 1955 bevorderd tot generaal-majoor titulair. Zijn band met de marine bleek uit historische onderzoekingen, waarbij de geschiedschrijving over de gezantschapswacht in Peking een belangrijke plaats innam.

Op 21 februari 1972 overleed hij in Den Haag.

¹ Voor een uitgebreide staat van dienst, zie stamboeken van Marine-officieren na 1850, serie D, stamboeknummer 116.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het hier beschreven bestand betreft voornamelijk het commando van Van Hemert tot Dingshof over de gezantschapswacht in Peking. Van Hemert verzamelde tijdens zijn werkzaamheden tal van stukken, waaronder vele fotografische opnamen, die blijf gaven van grote belangstelling voor het leven in China. Het was zijn bedoeling om na zijn pensionering geïllustreerde memoires uit te geven over hetgeen hij als het hoogtepunt van zijn leven beschouwde, maar bij nader inzien droeg hij zijn conceptmemoires en de voor deze memoires gebruikte archivalia en aantekeningen over aan J.B. Kist, directeur van het Rijksmuseum, Afdeling Nederlandse Geschiedenis. De door hem gemaakte foto's leende hij tevoren uit van het Bureau voor Marinehistorie in Den Haag, dat afdrukken bewaart in zijn documentatieverzameling over Nederlandse mariniers in China, en kopieën aan Van Hemert terugzond.

Een 16-tal foto's, die door of in opdracht van Van Hemert tot Dingshof vervaardigd werden tijdens de expeditie in Bali in 1906 bevinden zich in het museum Bronbeek in Arnhem onder catalogusnummer 3267, nr. 1-16.

Op 14 april 1976 werd door J.B. Kist, directeur van het Rijksmuseum, afdeling Nederlandse geschiedenis, het bestand aan het Algemeen Rijksarchief overgebracht. In het voorjaar van 1977 werd het geïnventariseerd door drs. J.A.A. Bervoets, chartermeester bij de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief.

Inbewaringgeving van een particulier archief, niet in eigendom verkregen

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is voor langere tijd in beheer, niet in eigendom verkregen.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I. STUKKEN BETREFFENDE ZIJN COMMANDO VAN DE NEDERLANDSE GEZANTSCHAPSWACHT IN PEKING VAN 1913 TOT 1920.

A. "MEDEDELINGEN" EN BIJLAGEN.

- 1-5** "Mededelingen van H. Baron van Hemert tot Dingshof met betrekking tot zijn verblijf als commandant der Nederlandse gezantschapswacht te Peking". Concepttekst van een publicatie. Getypt.
1965 5 omslagen
- 1** Hoofdstuk I, met te publiceren bijlagen.
2 Hoofdstuk II: "Correspondentie met betrekking tot de verlenging van mijn commando der Gezantschapswacht".
3 Hoofdstuk III: "Enige vermeldenswaardige voorvallen".
4 Hoofdstuk IV: "Tsjang Sjuun", met twee rapporten als bijlage.
5 Hoofdstuk V: "Diefstal in de Waldersee-kazernë.
- 6-9** Foto's, vervaardigd, door Van Hemert tot Dingshof als commandant van de gezantschapswacht, dienende als bijlagen tot zijn "Mededelingen", met afdrukken en uitvergroten door het Bureau Maritieme Historie in Den Haag en het Museum voor Aziatische Kunst in Amsterdam.
1914-1961 4 omslagen
Met tafels op de gefotografeerde objecten en verwijzingen naar de pagina's van de "Mededelingen".
Namen van gefotografeerde personen zijn opgenomen in de index.
- 6** Foto's, behorende bij hoofdstuk I.
7 Foto's, behorende bij hoofdstuk III.
8 Foto's en archivalia, behorende bij hoofdstuk IV.
9 Foto's, behorende bij rapport I, bijlage bij hoofdstuk IV.
- 10** Glasnegatief van een foto van het graf van kapitein Thomann in de Oostenrijkse legatie.
1917
Niet raadpleegbaar
1. Thomann sneuvelde tijdens de Boxer-opstand in 1900.
2. De afdrukken bevinden zich in inventarisnummer 6.
- 11-19** "Dossiers", aantekeningen en archivalia, dienende tot bijlagen bij de "Mededelingen", met voorstudies en correspondentie over publicaties van derden.
1917-1971 9 omslagen
- 11** "Dossier A": Regestenlijst van Van Hemert tot Dingshof op de "Official documents relating to the war" (tussen China en de Centralen in 1917), uitgegeven door de Chinese regering. Z.j
12 "Dossier B": Chronologisch overzicht van politieke gebeurtenissen in China vanaf 1843 door Van Hemert tot Dingshof. Z.j
13 "Dossier C": Beschrijving van de legatiewijk door Van Hemert tot Dingshof. Z.j
14 "Dossier D": Stukken betreffende een door de Nederlandse legatie uitgekeerde schadevergoeding aan de Duitse legatie wegens een inbraak in de Walderseekazerne, beschreven in hoofdstuk V van de "Mededelingen". 1917-1923

- 15** Dossiers E-H: Stukken betreffende de uitgave van een brochure van Ph. M. Bosscher over de geschiedenis van de Nederlandse gezantschapswacht in Peking. 1964-1965
- 16** Dossier J: "Diversen", aantekeningen van Van Hemert ten behoeve van zijn "Mededelingen", en van de geschiedschrijving over de gezantschapswacht. Z.j
- 17** Dossier K: "Enkele gegevens, verband houdende met de uiteindelijke opheffing der gezantschapswacht in 1923", afschriften van brieven uit het archief van het ministerie van Buitenlandse Zaken, dossier D VII. Z.j
- 18** Dossier L: Anonieme aantekening over de toekenning van het recht tot het houden van gezantschapswachten in Peking door de Chinese regering. Z.j
- 19** Dossier M: Dossierlijst van de Nederlandse legatie in Peking. 1871-1941. Z.j

20-23 Kaarten, verzameld ter toelichting van de "Mededelingen".
1914 en z.j

Blijkens aantekeningen op de achterzijde dienden zij als bijlage bij hoofdstuk IV.

- 20** Kaarten van de stad Peking. Z.j, 3 stukken
- 21** Kaarten van het gebied in de omgeving van de spoorlijn van Peking naar Tsien Tsin. Z.j, 3 stukken
- 22** Kaarten van de gezantschapswijk in Peking, Z. j., 4 stukken
- 23** Plattegrond van het Nederlandse legatiecomplex, 1914, 1 stuk

B. STUKKEN, VERZAMELD EN OPGEMAAKT TIJDENS ZIJN COMMANDO.

- 24** Foto van de gezanten van de door China erkende mogendheden in Peking.
1913 1 stuk
- 25** Ingekomen uitnodigingen. bij Van Hemert tot Dingshof tot bijwoning van de ceremonie van de 10e oktober in 1914 en tot een bezoek bij Teng Yu An.
1914 en z.j 3 stukken
Deze in het Chinees gestelde stukken konden door Van Hemert tot Dingshof naderhand niet meer worden vertaald.
- 26** Ingekomen en verzamelde stukken, bewaard als souvenirs.
1914-1919 1 omslag
Deze stukken werden door Van Hemert tot Dingshof van een tafel voorzien.
- 27** Groepsfoto's van commandanten en officieren van de gezantschapswachten van de door China erkende mogendheden.
1914, 1919 3 stukken
Ontbreekt
- 28** Nota van Van Hemert tot Dingshof over "het Chineesche leger in September 1915".
Geschreven.
1915 1 stuk
- 29.1-29.2** Foto's van de salon van Van Hemert tot Dingshof.
1919 2 stukken
- 29.1** Foto 1
Ontbreekt
- 29.2** Foto 2
Ontbreekt

- 30** Foto van een Annameese soldaat op wacht bij de Franse legatie in Shan Hai Kwan.
Z.j 1 stuk
- 31** Briefpapier van de Nederlandse gezantschapswacht met visitekaartje van Van Hemert tot Dingshof.
Z.j 2 stukken
- 32** Ingekomen fotografische portretten van Yung Kuang, Su Hsi Lin en Tien Wha.
Z.j 3 stukken

C. NAGEKOMEN STUKKEN.

- 33** Ingekomen rouwbericht en levensbericht van Chang Hsün, opgesteld vanwege zijn overlijden, met rouwband en vertalingen.
1923 1 omslag
- 34** Ingekomen brief van J. Fontein, directeur van het Museum voor Aziatische Kunst in Amsterdam, houdende toezending van vengrote afdrukken van door van Van Hemert tot Dingshof vervaardigde foto's.
16 november 1961 1 stuk
- 35** Correspondentie over een te verschijnen uitgave van de memoires van J. Grimm, Duitse arts in Peking.
December 1963-januari 1964 4 stukken
- 36** "De laatste dienaar der Mandsjoes", overdrukken van een artikelenserie van J.J.L. Duyvendak, gewezen adjudant van de gezantschapswacht over Chang Hsüng, met aantekeningen van Van Hemert tot Dingshof.
Z.j 1 band

II. OVERIGE STUKKEN.

- 37** Foto's van de stervende vorst en kroonprins van Tabanen in krijgsgevangenschap [Bali]
Z. j. (1906) 2 stukken
Opschrift enveloppe "Beide, hoewel onder bewaking door zelfmoord (vergiftiging?) overleden".
Hemert tot Dingshof was betrokken bij de Bali-expeditie van 1906
- 38** "De krijgsverrichtingen tegen het Duitse pachtgebied Kiautschou in het najaar van 1914", artikel van N.N. in het Indisch Militair Tijdschrift. Gedrukt.
Z.j. 1 deel
- 39** Afdruk van een foto, genomen tijdens de acties in de straat van Shimonoshiki tijdens de ontsluiting van Japan in 1864.
Z.j. 1 stuk
De foto toont landingstroepen (o.a. Nederlandse mariniers) bij een veroverde batterij Japanse kanonnen.. Fotograaf: Felice Beato (1832-1909)
- 40** Overlijdensbericht van Van Hemert tot Dingshof.
21 februari 1972 1 stuk

III. AANVULLING 1989.

- 41-42** Foto-albums, verspreid door de Chinese Regering, houdende afbeeldingen van de kampementen voor krijgsgevangenen en geïnterneerden tijdens de Eerste Wereldoorlog.
1918 2 delen
- 41** Eerste deel
Niet raadpleegbaar
- 42** Tweede deel
Niet raadpleegbaar
De inhoudsopgave is aangebracht in deel I.
- 43** Foto van de Nederlandse legatie te Peking.
1913 1 foto
Niet raadpleegbaar
- 44** Foto van een gedeelte van het keizerlijk paleis te Peking.
1916 1 foto
Niet raadpleegbaar
- 45** Portretfoto van H. van Hemert tot Dingshof als commandant van de gezantschapswacht te Peking.
1920 1 foto
Niet raadpleegbaar
- 46** Foto van generaal Chang Hs'ün (Zhang Xun).
z.j., c.1917 1 foto
Niet raadpleegbaar
In 1917 kwam Zhang Xun (1854-1923) naar Peking om de Manchu keizer Puyi weer op de troon te helpen. Hij was niet succesvol en vluchtte vervolgens naar de Nederlandse ambassade.
- 47-52** Albums met foto's van Peking en het Chinese platteland.
[1913-1920] 6 delen
- 47** Deel 1
Niet raadpleegbaar
- 48** Deel 2
Niet raadpleegbaar
- 49** Deel 3
Niet raadpleegbaar
- 50** Deel 4
Niet raadpleegbaar
- 51** Deel 5
Niet raadpleegbaar
- 52** Deel 6
Niet raadpleegbaar

BIJLAGEN

INDEX OP PERSONEN EN ZAKEN

<i>Onderwerp</i>	<i>Inventarisnummer</i>
Amsterdam, Museum voor Aziatische Kunst	34.
Bali-expeditie 1906	37.
Basterveld	6.
Beelaerts van Blokland, F.	6.
Blonsky, B.	26.
Bosscher, Ph.M.	15.
Braakensiek, J.	26.
Bronius	6.
Chang Hsün	4, 8, 26, 33, 36.
China, Eerste Wereldoorlog	11, 38.
China, keizerrijk	26.
China, leger in september 1915	28.
China, parlement	26.
China, passen	26.
Chinese Muur	6.
Deutsch Amerika (tijdschrift)	26.
Deutsch-Aziatische Bank	3, 7.
Duitsland, kolonisatie in China	38.
Duitsland, legatie in China, 1914-1918.	1, 3, 6.
Duyvendak, J.J.L.	6, 36.
Fontein, J.	34.
Frankrijk, legatie in China	30.
Gezantschapsgebouwen in Peking	6, 23.
Grimm, J.	35.
Hei Lung Tang, tempels	6.
Hintze, Von	6.
Hsiau Chuin Sung	3, 7.
Italië, legatie in China	9.
Indisch Militair Tijdschrift	38.
Japan, ontsluiting 1864.	39.
Josselin de Jong, Th.H.J. de	6.
Kalgan	6.
Kiautchou	38.

Onderwerp	Inventarisnummer
Li Yuan Hung	26.
Lu Ko Chao	6.
Marco-Polobrug	6.
Moren	1, 6.
Nederland, gezantschapsgebouwen in Peking	6, 23.
Oostenrijk, legatie 1914-1918.	1, 6.
Pabst, J.C.	6.
Peking, Hemelse Tempel	9.
Peking, legatiewijk	1-6, 13, 22.
Peking, Pei Tai Ho-barakken.	6.
Peking, spoorlijn naar Tsien Tsin	21.
Peking, Tartarenmuur	9.
Peking-Gazette	8.
Peking Pavillon, opera-uitvoeringen	26.
Peking Post	26.
Poe Ji	7.
Riem, C.G.	6.
Shimonoshiki, straat van	39.
Stötzner, W.	6.
Su Hsi Lin	32.
Tabanen, vorsten van	37.
Teng Yu An	25.
Thomann, graf	6, 10.
Tien Wha	32.
Tsien Tsin, spoorlijn	21.
Tsingtao, verovering door Japan	26.
Verenigde Staten, legatie in Peking	6.
Waldersee-kazerne, diefstal in 1919.	5, 9, 14.
Yuan Shih Kai, begrafenis	6.
Yung Kuang.	32.